

Problematika poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Krajský úřad Zlínského kraje
odbor právní a Krajský živnostenský úřad

Zlín, leden 2022

Témata

- praktická doporučení
- povinné subjekty
- posouzení žádosti o informace
- způsoby vyřízení žádosti
- zveřejnění žádosti
- požadavek na úhradu nákladů za poskytnutí informací
- informační příkaz
- některé důvody pro odmítnutí žádosti

Kontaktní údaje

- **Mgr. Andrea Polehlová – vedoucí oddělení**
Tel. 577 043 562, e-mail: andrea.polehlova@kr-zlinsky.cz
- **Mgr. Blanka Durdáková**
Tel. 577 043 559, e-mail: blanka.durdakova@kr-zlinsky.cz
- **Mgr. Silvie Pospíšilová**
Tel. 577 043 556, e-mail: silvie.pospisilova@kr-zlinsky.cz

Obecná doporučení

- na základě vnitřní normy činí kontrolu výkonu přenesené působnosti na úseku poskytování informací bez ohledu na věcnou stránku žádosti – Odbor právní a Krajský živnostenský úřad
- pro kontrolu je nezbytné přichystat veškeré podklady
 - úplné spisové materiály všech žádostí
 - informace o zveřejnění
 - výroční zprávy
- je-li na základě vnitřní normy daného úřadu stanoveno vyřizování více odbory, je pro kontrolu nezbytné zajistit materiály ke kontrole od všech!

Právní úprava poskytování informací

Ústavní základy - LZPS

- čl. 17 odst. 1 - **právo na informace a svoboda projevu** jsou zaručeny
- čl. 17 odst. 4 - právo na informace je právem zaručeným LZPS a může být **omezeno pouze zákonem** a z taxativně stanovených důvodů (jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti).
- čl. 17 odst. 5 - státní orgány a orgány územní samosprávy jsou **povinny** přiměřeným způsobem **poskytovat informace o své činnosti**; podmínky a provedení stanoví zákon
- čl. 35 odst. 2 – právo každého na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů

Mezinárodní smlouvy

- Čl. 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (209/1992 Sb.)
- Čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (120/1976 Sb.)

Zákony a další právní předpisy

Zákony

- zákon č. **106/1999 Sb.**, o svobodném přístupu k informacím
- zákon č. **123/1998 Sb.**, o právu na informace o životním prostředí
- jiné zvláštní právní předpisy

Prováděcí právní předpisy

- nařízení vlády č. **173/2006 Sb.** – o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím
- vyhláška č. **515/2020 Sb.**, o struktuře informací zveřejňovaných o povinném subjektu a o osnově popisu úkonů vykonávaných v rámci agendy (od 26.12.2020 nahradila vyhlášku č. 442/2006 Sb.)

Povinné subjekty

Plná informační povinnost

- státní orgány
- územní samosprávné celky a jejich orgány
- veřejné instituce.

Informační povinnost v rozsahu rozhodovací činnosti

- subjekty, jimž zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech FO nebo PO v oblasti veřejné správy.

Povinné subjekty – orgán vyřizující žádost

§ 2 odst. 1 – „územní samosprávné celky a jejich orgány“

- přenesené působnost – ten orgán, jehož zákonné působnosti se informace týkají
- samostatná působnost – ÚSC prostřednictvím svých orgánů

- **NSS ze dne 27. 10. 2012, č. j. 4 Ans 13/2008 – 87, nebo 28.2.2013, č.j. 4 As 23/2012-20**

„Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případech, kdy jsou informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím poskytovány v rámci samostatné působnosti kraje, zákon nebrání tomu, aby žádost o poskytnutí informací vyřídil a odpovídající informace poskytl krajský úřad, a to ani v případě, že žádost o poskytnutí informací byla směřována vůči jinému orgánu kraje (např. radě kraje).“

- **NSS ze dne 7.8.2007, č.j. 2 As 12/2007 – 79, soud zdůraznil:**

Jedná-li se o informaci, která spadá do působnosti obcí, bylo by přílišným formalismem – zakázaným mj. s ohledem na to, že právo na informace vyvěrá z čl. 17 Listiny základních práv a svobod – žádost odkládat, pokud by byla směřována nesprávné organizační složce či orgánu obce. O odložení by pak mohlo být rozhodnuto jen v případě, pokud by žádost byla adresována zcela jiné obci.

Povinné subjekty - působnost

Požadované informace **se vztahují k působnosti PS.**

POZOR! Povinným subjektem není jednotlivý odbor, ale **ÚSC nebo úřad jako celek.**

Pokud se žádost nebude týkat působnosti povinného subjektu – odložení žádosti, do 7 dnů sdělit žadateli /§ 14 odst. 5 písm. c)/. Žádost nelze postoupit.

Povinné subjekty – veřejné instituce

- v podmínkách ÚSC má postavení veřejné instituce jako povinného subjekty právnická osoba zřizovaná nebo zakládaná ÚSC
- žádost doručená veřejné instituci – vyřizuje ji veřejná instituce (nelze předat zakladateli nebo zřizovateli)
- žádost doručená ÚSC – nelze ji předat k vyřízení veřejné instituci, ani odložit pro nedostatek působnosti

ÚSC – vyřizuje žádost týkající se veřejné instituce v závislosti na tom, zda informací disponuje

- **ÚSC informaci má** – posoudí poskytnutí – buď poskytne nebo odmítne
- **ÚSC informaci nemá a ani ji mít nemusí** – může poskytnutí odmítnout
- **ÚSC informaci nemá, ale má povinnost ji mít** – nutno informaci opatřit a poskytnout (vyj. .ze poskytnutí odmítnout)

Povinné subjekty – veřejné instituce – nadřízený orgán

- Obec nebo její orgán jako povinný subjekt – **krajský úřad** (u samostatné i přenesené působnosti)
- Veřejná instituce zakládaná obcí – **ÚOOÚ** – (§ 16b odst. 3)
- Veřejná instituce zřizovaná obcí – **zřizovatel** (rada obce), u přenesené působnosti **krajský úřad**

Školy jako veřejné instituce – stanovisko Ministerstva vnitra ČR ze dne 18.1.2021, č.j. MV- 7741-2/ODK-2022

Pokud se nejedná o informace o poskytování vzdělávání, resp. obecné informace o výkonu státní správy ve školství, je nadřízeným orgánem školy jako povinného subjektu obec, resp. rada obce.

Aplikace správního řádu - § 20 odst. 4

Plná aplikace

- rozhodnutí o odmítnutí žádosti
- odvolací řízení
- pro vykonatelnost příkazu poskytnout informace

Částečná aplikace

- v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení
- při jakémkoliv postupu dle InfZ ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a § 178

V ostatním se správní řád nepoužije!

Podání opravného prostředku (odvolání) formalizovaný postup dle SŘ – viz rozsudek NSS ze dne 16.12.2010, zn.1 Ans 5/2010-172.

Výroční zpráva - § 18

- zpracovává ji povinný subjekt za předcházející kalendářní rok o činnosti v oblasti poskytování informací
- do 1. března
- zákonem předepsané údaje
- zveřejnění na úřední desce
- povinnost i když nebyla podána žádná žádost!

Pojem informace

Informací se rozumí jakýkoliv **obsah** nebo jeho část v jakékoliv podobě, **zaznamenaný** na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Informací není počítačový program. (§ 3 odst. 3 a 4)

Informace musí **reálně existovat** – NSS 6 As 38/2015-51, 6 As 33/2011-83.

(za jistých okolností lze odpovědět ANO/NE i když není informace nikde zaznamenána – rozsudek Městského soudu v Praze 3 A 62/2012-141)

Obecné principy vyřizování žádosti o informace

1. **Princip plné informační povinnosti** - poskytuje se vše, co má PS k dispozici (výjimky stanoví zákon).
2. **Otevřenost přístupu k informacím** – žadatel nemusí prokazovat právní zájem na poskytnutí informací, ani nemusí prokazovat účel, pro který informace žádá (vyj. platy a odměny – pro potřeby provedení platového testu)
3. **Princip neformálnosti** – žádost o informace musí obsahovat pouze minimální obsahové náležitosti (rozdíl s podáním ve správním řízení).
4. **Princip bezplatnosti** – informace se zásadně poskytují bezplatně (není stanoven žádný správní poplatek). PS může žádat úhradu nákladů spojených s vyřízením žádosti.

Žádost o poskytnutí informací

- **písemně** nebo **ústně**, případně elektronicky (i bez elektronického podpisu) nebo telefonicky

Ústně podaná žádost – zákonné omezení způsobu jejího vyřízení – nesouhlasí-li žadatel se způsobem vyřízení, musí podat žádost písemně (neuplatní se procesní postup, ale např. ochrana informací nebo požadavek na úhradu nákladů ano)

Písemně podaná žádost – v listinné podobě i v podobě elektronické

Posouzení žádosti

- byla doručena v souladu se zákonem (pokud e-mailem bylo to na adresu elektronické podatelny?)
- má minimální základní náležitosti – označení povinného subjektu; adresa pro doručování; je zřejmé, že jsou požadovány informace
- absence identifikačních údajů žadatele – brání vyřízení žádosti
- obsah žádosti – je srozumitelná, je zřejmá, není obecná
- týká se působnosti povinného subjektu
- existuje informace, není to dotaz na názor, na vytvoření nové informace, na budoucí rozhodnutí

Žádost podaná elektronicky

Datovou schránkou – má účinky písemně podané žádosti (§ 18 odst. 2 z.č. 300/2008 Sb.).

E-mailem – musí být zaslána [na adresu elektronické podatelny](#) (je-li zveřejněna) - elektronický podpis není nezbytnou náležitostí žádosti podávané podle zákona o svobodném přístupu k informacím (např. NSS ze dne 30.3.2016, č.j. 6 As 21/2016-42)

- podle zákona je třeba žádost doručit na adresu zveřejněnou pro podání žádosti – není-li tak učiněno, žadatele neformálně poučit (reagovat na e-mail) a sdělit mu, jak má být žádost podána – princip dobré správy
- v některých případech nelze vyloučit i přímé vyřízení žádosti (posuzovat v závislosti na konkrétní věci)

Není-li žádost takto podána – **není žádostí dle z. č. 106/1999 Sb.**

Spam – NSS ze dne 15.12.2015, č.j. 9 As 223/2015-35

[29] Pokud by byla tato zpráva vyhodnocena jako zpráva obsahující chybný datový formát nebo počítačový program, které jsou způsobilé přivodit škodu na výpočetní technice, pak je zcela nepochybné, že takovou zprávu nebude povinný subjekt nejen evidovat, ale ani k případné stížnosti odesílatele zprávy kontrolovat její obsah. Taková zpráva se vzhledem k možnému následnému riziku „zavirování“ počítačového systému ve smyslu § 64 odst. 2 zákona o archivnictví evidovat nebude.

[30] Pokud však byla sporná zpráva vyhodnocena počítačovým programem jako nevyžádané obchodní sdělení, měl být ke stížnosti stěžovatele obsah podané zprávy v elektronickém systému spisové služby ověřen, neboť teprve poté by bylo postaveno na jisto, zda byl žalovaný povinen prokazatelně doručenou zprávu opatřit jednoznačným identifikátorem jako úřední dokument, resp. jako žádost o informaci nebo s ní naopak zacházet jako s nevyžádaným obchodním sdělením. Zpráva nebyla skartována, jak nesprávně uvádí městský soud, ale byla uložena do karantény.

[31] **Jinými slovy žalovaný není povinen evidovat ani prověřovat zprávy, které jsou způsobilé přivodit škodu na výpočetní technice. Není ani povinen prověřovat veškeré zprávy, které spamový filtr označí za nevyžádané obchodní sdělení, je však povinen tak konat v případě zpráv automaticky označených jako nevyžádané obchodní sdělení, pokud se jejich obsah následně stane sporným.** Neprověření obsahu sporné zprávy nelze v žádném případě odůvodnit poukazem na velké množství zpráv odložených do „karantény“.

[32] **Automatické vyhodnocení zprávy jako „nevyžádané obchodní sdělení“ totiž ještě neznamená, že přijatá zpráva tímto sdělením skutečně je. Teprve pokud by bylo postaveno na jisto, že se o nevyžádané obchodní sdělení jednalo, nebyl by žalovaný povinen zprávu zaevidovat. Zákon o archivnictví nelze vykládat tak, že za úřední dokumenty nebudou považovány všechny zprávy, které si správní orgán sám prostřednictvím nastaveného filtru jako „neúřední“ označí, bez ohledu na jejich skutečný obsah.**

[33] Pouhé vyhodnocení sporné zprávy prostřednictvím spamového filtru jako „nevyžádané obchodní sdělení“ nepostačuje pro závěr, že se nejedná o úřední dokument a proto se jím nebude povinný subjekt vůbec zabývat.

[34] **Podstatným pro vyhodnocení doručené zprávy je její faktický obsah nikoli vyhodnocení této zprávy počítačovým filtrem jako „nevyžádané obchodní sdělení“.**

Nedostatky žádosti

Nedostatky zásadní - § 14 odst. 4 (nejde o žádost)

Další nedostatky – výzva k doplnění nebo upřesnění

- nedostatky údajů o žadateli (pokud jsou nutné a jejich absence brání vyřízení žádosti) – **výzva k doplnění** - § 14 odst. 5 písm. a) -> **ODLOŽENÍ**
- není zřejmé, co žadatel chce, žádost formulována příliš obecně nebo nesrozumitelná – **výzva k upřesnění** - § 14 odst. 5 písm. b) -> **ODMÍTNUTÍ**

Dotaz na názor, vytváření nových informací

Výjimky z povinnosti poskytovat informace

- dotazy na názor
- budoucí rozhodnutí
- vytváření nových informací (rozlišovat mezi vytvořením nové informace a vytvořením odpovědi na žádost, tj. de facto vytvoření nové „souhrnné informace“).

O vytvoření nové informace půjde jen tehdy, jestliže povinný subjekt takovou informací skutečně v žádné formě nedisponuje (např. vytvoření nějaké analýzy, srovnávací studie apod.).

Vyřízení takové žádosti - **rozhodnutím o odmítnutí žádosti** (volit tento způsob, protože není povinností vytvářet nové informace, něco vysvětlovat... - § 2 odst. 4).

Není povinností zaujímat stanoviska k výkladům právních předpisů – pokud však existuje metodika, poskytnout ji.

Způsoby vyřízení žádosti

a) poskytnutí informací

1. odkazem na zveřejněnou informaci /§ 6/ - lhůta 7 dnů

2. faktické poskytnutí informací /§ 14 odst. 5 písm. d)/ - lhůta 15 dnů, která může být v zákonem stanovených případech prodloužena o 10 dnů (nelze pro komunikaci s dotčenými osobami)

b) rozhodnutím o odmítnutí (části) žádosti /§ 15 odst. 1/ - lhůta 15 dnů, důvody pro neposkytnutí informace - § 7 až 11, neexistence informace

c) odložením žádosti – nevztahují-li se informace k působnosti povinného subjektu (žadatelé sdělit do 7 dnů) nebo nebude-li žádost na základě výzvy doplněna, nezaplacení úhrady ve stanovené lhůtě

Odkaz na zveřejněnou informaci

Lhůta pro poskytnutí informací odkazem na zveřejněnou informaci – **7 dnů**.
Lze i po této lhůtě – smysl a účel zákona bude naplněn (lhůta nebyla dodržena, ale informace byla poskytnuta). Pozor na formát!

Trvá-li žadatel na přímém poskytnutí – informace se poskytne.

Výjimka (bez ohledu na původce informace)

- žádost podána elektronicky
- informace je zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup a žadateli byl sdělen odkaz na internetovou stránku, kde se informace nachází.

Pozn. Jsou-li splněny podmínky pro vyloučení požadavku na přímé poskytnutí informace a takový požadavek je přesto podán – odmítnout dle § 15 odst. 1 a § 6 odst. 2.

Zveřejnění poskytnuté informace

- **poskytnuté informace** se zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup (v některých případech postačí zveřejnění doprovodné informace vyjadřující obsah poskytnutých informací) - § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.
- není povinnost zveřejňovat žádost (dobrovolně to možné), nesmí být zveřejněny údaje o žadateli (pozor na názvy souborů)
- Zveřejnění poskytnutých informací - § 5 odst. 3 – „**Do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.** O informacích poskytnutých způsobem podle § 4a odst. 2 písm. e) a f), informacích poskytnutých v jiné než elektronické podobě, nebo mimořádně rozsáhlých elektronicky poskytnutých informacích postačí zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah.“

Zákonné důvody pro odmítnutí žádosti

Zákonem stanovený důvod – rozhodnutí dle § 15 odst. 1 (neposkytnutá informace musí být součástí správního spisu).

Důvody pro odmítnutí žádosti

- ochrana utajovaných informací - § 7
- ochrana soukromí, projevů osobní povahy a osobních údajů - § 8a
- ochrana obchodního tajemství - § 9
- ochrana důvěrnosti majetkových poměrů - § 10
- specifické případy ochrany - § 11
 - ochrana vnitřních informací
 - ochrana nových (podkladových) informací
 - ochrana kontrolní činnosti povinného subjektu
 - ochrana autorských práv
 - ochrana rozhodovací činnosti soudů
 - ochrana trestního řízení a policejního vyšetřování

Faktické důvody neposkytnutí informace

- **opakovaná žádost** - při předchozí žádosti
 - informace poskytnuty – lze odmítnout
 - informace neposkytnuty – žádost vyřídit bez ohledu na to, jak byla vyřízena v minulosti
- **neexistující informace** – odmítnout
- **šikanózní žádost** – odmítnout (nepaušalizovat)

Důvodem pro neposkytnutí informací není

- důvod získání informace
- obava povinného subjektu - neúplná či zavádějící informace nebo informace prokazující nesprávný či nezákonný postup
- obava, že by žadatel získal podklady pro případný soudní spor (nepaušalizovat)
- velký počet žádostí
- programové vybavení povinného subjektu

Judikatura – šikanózní žádost – NSS 8 As 55/2012

[91] Pokud by se v jednotlivých případech ukázalo, že žádosti o informace o platech poskytovaných z veřejných prostředků, jimž by jinak bylo důvodu vyhovět, mají za cíl poškodit legitimní zájmy těch, o jejichž platech má být informováno (např. je šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči nim nenávisť apod.), **lze právo na informace za striktně vymezených podmínek odepřít na základě principu zákazu zneužití práva.** Rozšířený senát zde odkazuje na své usnesení ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vúdčích hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Nejvyšší správní soud podotýká, že **zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právnímu řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se - zcela logicky - nejvíce střetává.**“*

Procesní vady rozhodnutí o odmítnutí žádosti

- označení žadatele v rozhodnutí:
 - *žadatel FO*: jméno, příjmení, datum narození, trvalý pobyt
 - *žadatel PO*: název, sídlo, (IČ)
 - *dotčená osoba* (tj. zaměstnanec): jméno a příjmení
- uvedení právního ustanovení, podle něhož bylo rozhodováno, ve výrokové části rozhodnutí (§ 15 odst. 1 + další konkrétní ustanovení)
- poučení musí obsahovat následující informace: zda je možné podat odvolání, v jaké lhůtě, od kterého dne se tato lhůta počítá, který orgán o odvolání rozhoduje a u kterého orgánu se odvolání podává
- **rozhodnutí** je třeba žadateli (dotčeným osobám) **doručit v souladu se správním řádem**
- **formální náležitosti** (absence podpisu – rozsudek NSS ze dne 21.4.2004, č.j. 2 Azs 5/2004)

Úhrada nákladů za poskytnutí informace - § 17

Povinný subjekt **může** žádat úhradu nákladů za poskytnutí informace (NSS č.j. 6 As 68/2014-21):

- pořízení kopií
- odeslání informace žadateli
- za opatření technického nosiče dat
- za mimořádně rozsáhlé vyhledávání

Podmínkou pro realizaci práva na úhradu nákladů je schválení **sazebníku**. Sazebník musí být zveřejněn i dálkovým přístupem. Podrobnosti stanoví **nařízení vlády č. 173/2006 Sb.**

Úhrada – příjem povinného subjektu.

Žadatel **musí zaplatit do 60 dnů** ode dne oznámení výše úhrady, jinak se **žádost odloží**. (NSS ze dne 17.4.2013, č.j. 6 Ans 16/2012-62).

Rozhodnutí o stížnosti na úhradu nákladů – nejde o rozhodnutí dle § 65 z.č. 150/2002 Sb. – rozšířený senát NSS ze dne 21.9.2010, č.j. 2 As 34/2008-90.

Oznámení o výši úhrady

Bude-li povinný subjekt požadovat úhradu za poskytnutí informací, je jeho povinností oznámit tuto skutečnost žadateli spolu s výší úhrady před poskytnutím informace. Z oznámení musí být mimo jiné zřejmé:

- **proč a jak byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena** (vysvětlení)
- **poučení o možnosti podat stížnost** (lhůta, od kterého dne běží, kdo bude o ní rozhodovat a kde se podává).

Nesplnění uvedených podmínek – ztráta nároku povinného subjektu na úhradu nákladů.

Mimořádně rozsáhlé vyhledávání – kde, kdo, kdy a jak dlouho.

Kopie – počet, formát, barva.

Mimořádně rozsáhlé vyhledávání - judikatura

Princip hospodárnosti – tzv. kvalifikovaný odhad

7 As 231/2017-28 ze dne 22.8.2017 nebo **6 As 326/2016-32 ze dne 21.6.2017**

„O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou...“

Úhrada za poskytnutí informací - judikatura

Nález Ústavního soudu I. ÚS 1083/16 ze dne 21.5.2019

- nezaplacenou úhradu nelze žádat cestou civilního soudního řízení (při nezaplacení je jedinou „sankcí“ odložení žádosti)
- výzva k úhradě nákladů musí být ve lhůtě pro vyřízení žádosti (15/25 dnů)
- kvalifikovaný odhad zákon nevylučuje

Mimořádně rozsáhlé vyhledávání

Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1256 s. **“Je úkolem povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, neboť v opačném případě nebude jeho nadřízený orgán schopen výši přezkoumat a nebude moci tyto náklady uznat. Takové doložení je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací (úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se stanoví podle hodinové sazby, tedy podle doby vynaložené na toto vyhledání) a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Povinný subjekt kromě toho musí též prokázat, že se v daném případě skutečně jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost (např. musí doložit, že informace byly uloženy na více pracovištích povinného subjektu, v čem spočívala pracnost zpracování odpovědi na žádost o poskytnutí velkého množství různorodých informací apod.). Odůvodnění mimořádné rozsáhlosti vyhledání informace je rovněž nutné uvést ve výzvě žadateli k úhradě nákladů podle § 17 odst. 3.”**

Informační příkaz - § 16 odst. 4 InfZ

„Neshledá-li nadřízený orgán důvody pro odmítnutí žádosti, zruší rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti nebo jeho část a řízení v tomto rozsahu zastaví. Současně rozhodnutím přikáže povinnému subjektu požadovanou informaci žadateli ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o odvolání povinnému subjektu. Proti rozhodnutí nadřízeného orgánu podle věty první se nelze odvolat. Poskytnutí informace povinným subjektem lze exekučně vykonat.“

Informační příkaz

- při splnění podmínek stanovených InfZ je nadřízený orgán **povinen** ho vydat
- proti IP se nelze odvolat
- **exekuční titul** – exekuce dle SŘ (provede ji nadřízený orgán) – v úvahu přichází jako nejvhodnější způsob ukládání donucovacích pokut (při jejich neuhrazení výkon cestou daňového řádu)
- po vydání IP nemůže povinný subjekt využít § 17 InfZ (požadovat úhradu nákladů)
- IP se využíví i při postupu dle § 16a odst. 6 písm. b) a § 16a odst. 7 písm. b) InfZ
- v roce 2021 – 15 Inf. příkazů a z toho ve 3 případech následovala exekuční výzva

Informace ze správních spisů

Podstatný je rozsah žádosti

I.

- je požadován **jeden dokument** (čí více dokumentů) – **postup dle InfZ** (pokud si žádá účastník řízení – poskytnout bez anonymizace)

II.

- je požadování **kopie celého spisu** – **postup dle SŘ** (§ 38), pokud půjde po materiální stránce o nahlížení do spisu
- procesně by nejdříve žádost měla být odmítnuta (§ 15 + § 2 odst. 3 InfZ). lze se odvolat; někdy lze žadatele o změně neformálně informovat o tom, že na žádost InfZ nevztahuje, ale bude vyřízena v režimu SŘ
- § 38 SŘ – pokud nejde o účastníka řízení – nutnost prokázat právní zájem – při neprokázání – odepření – usnesení dle § 38 odst. 5 (možnost odvolání)

Poskytování informací obsahujících obchodní tajemství

Podle § 9 odst. 1 InfZ platí, že **pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím**, povinný subjekt ji **neposkytne**.

- Výjimka § 9 odst. 2 InfZ - při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.

Pokud povinný subjekt odmítne poskytnout požadované informace s odvoláním na § 9 InfZ, je současně povinen řádně zdůvodnit, proč by požadovaná informace měla být obchodním tajemstvím. Např. nestačí, že tyto informace za obchodní tajemství označí soutěžitel, existence obchodního tajemství musí být posouzena *de iure*, tedy zda je požadovaná informace obchodním tajemstvím ve svých znacích.

Poskytování informací obsahujících obchodní tajemství

§ 504 občanského zákoníku:

„Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastníky zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“

Kumulativní naplnění všech shora uvedených podmínek - nepostačuje prohlášení jedné ze stran smlouvy, nutno naplnění podmínek zkoumat!

- **požadovaná informace je obchodním tajemstvím:**

povinný subjekt informaci poskytne žadateli poskytne s tím, že anonymizuje ty části dokumentu, které mají povahu obchodního tajemství + současně vydá rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti dle § 15 odst. 1 s odkazem na § 9 odst. 1

Nejčastější omyl v praxi: neposkytnutí položkového rozpočtu stavby s odkazem na existenci obchodního tajemství.

Obchodní tajemství

Obchodním tajemstvím není celá smlouva.

Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 odst. 1

Prostřednictvím registru smluv se neuveřejňují informace, které nelze poskytnout při postupu podle předpisů upravujících svobodný přístup k informacím.

Informace o veřejných funkcionářích a úředních osobách

§ 8a odst. 2 InfZ

„Povinný subjekt poskytne osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři nebo zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné nebo úřední činnosti nebo o jeho funkčním nebo pracovním zařazení.“

- jméno, příjmení, pracovní zařazení, pracovní e-mail, náplň práce, zařazení do platové třídy, tarifu, dosažené vzdělání, odborná praxe atd.
- profesní životopis – popisná část ano (rozsudek NSS ze dne 14.12.2017, č.j. 9 As 359/2017-51)

Informace ze zápisů ze zasedání orgánů obcí

- práva občana obce - § 16 odst. 2 zákona o obcích
- podklady **rady** – lze odmítnout pouze před konáním zasedání rady, po projednání nutno poskytnout
- podklady **zastupitelstva** – nelze v zásadě pro jeho veřejnost odmítnout vůbec

Děkujeme za pozornost.

**Krajský úřad Zlínského kraje
odbor právní a Krajský živnostenský úřad**